

Aldring i et socialt og psykologisk perspektiv

Claus D. Hansen

Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitet

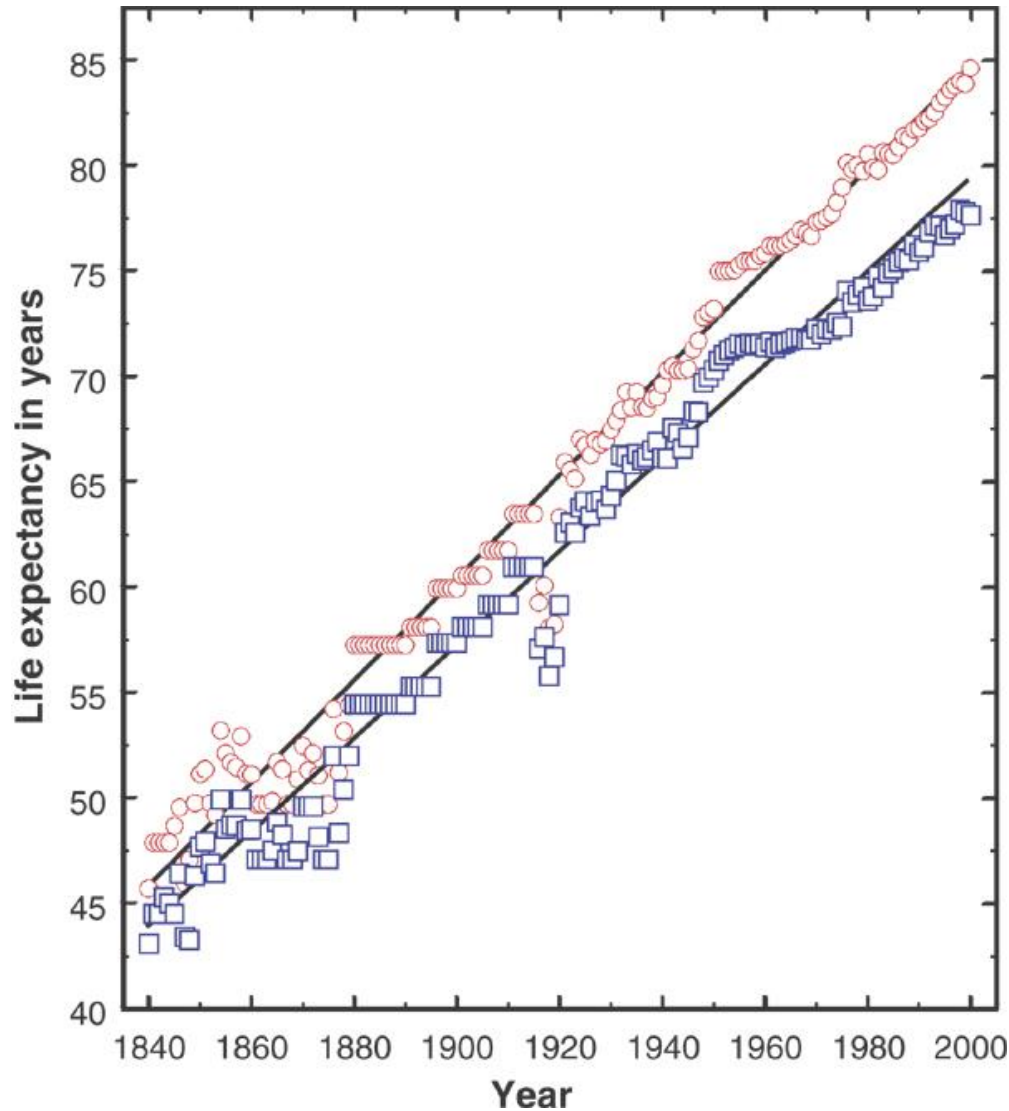
Oplæg ved

Temadag om 'Aldring og arbejdsmiljø'

25. Februar 2015

Stigende middellevetid

Er der nogen grænser?

Oeppen & Vaupel (2002)
Science, Vol. 296, no. 5570
pp. 1029-1031

Hvad er 'problemet'?

Den demografiske udvikling

'Ældrebyrden'

Færre i den arbejdsduelige alder – flere pensionister

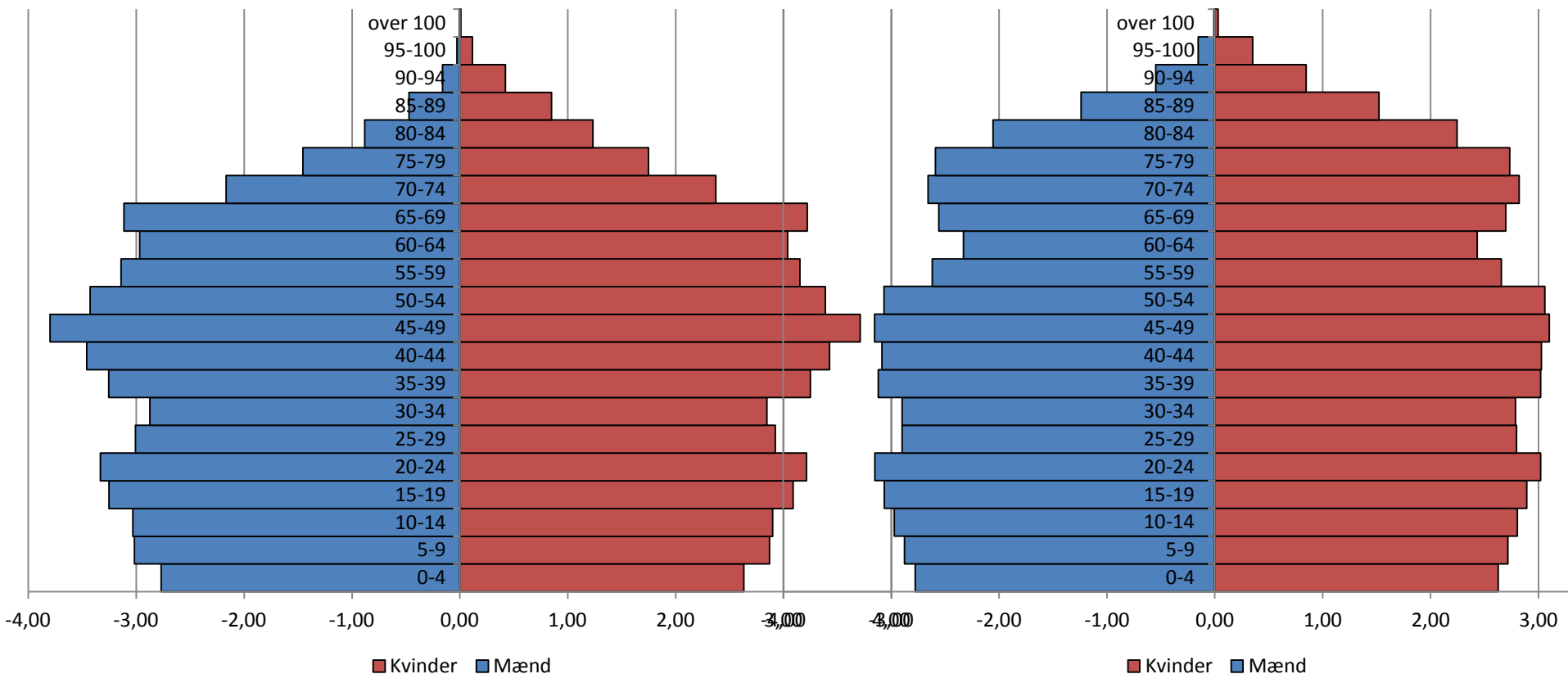
Befolkningens sammensætning på køn og alder. 2014 og 2045. Danmark.

Befolkningens sammensætning. Alder og køn.

2014

Befolkningssammensætning. Alder og køn.

2045

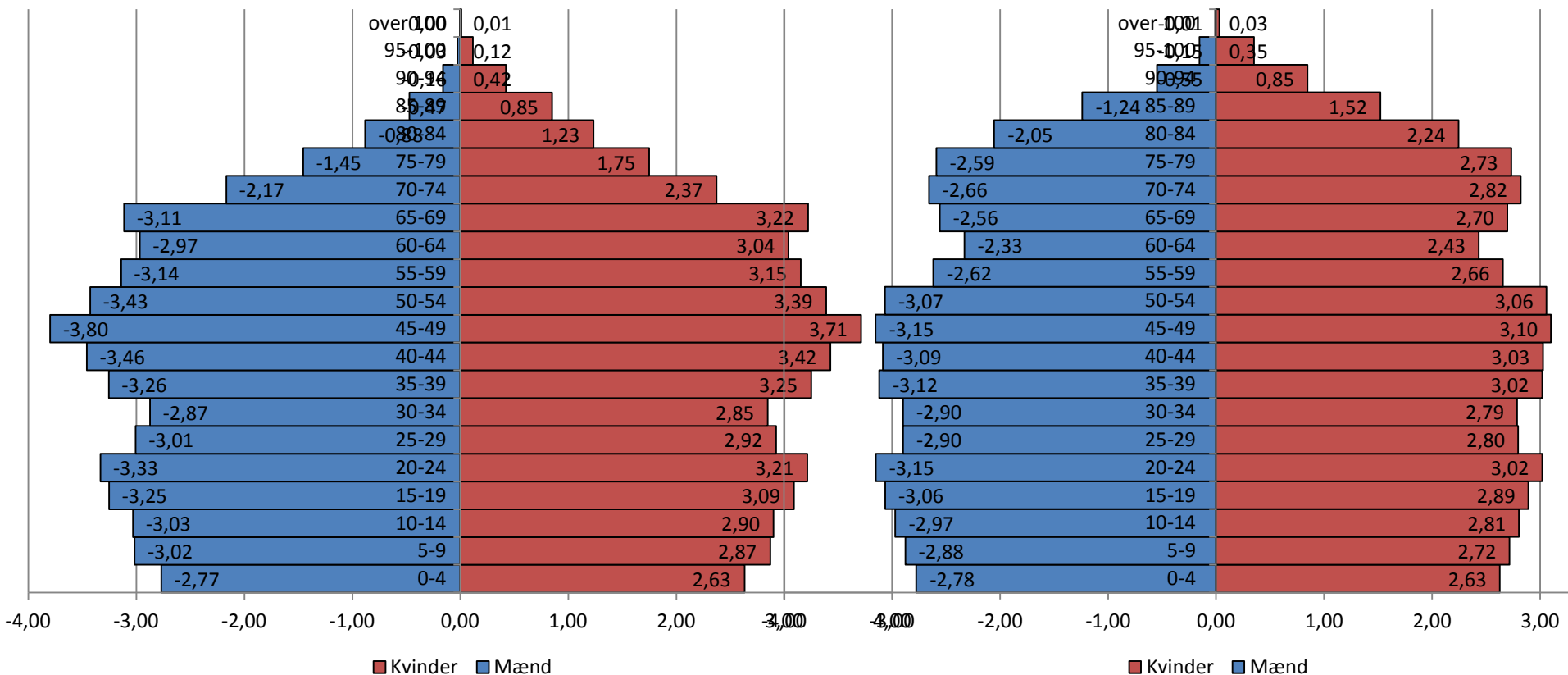

Befolkningens sammensætning på køn og alder. 2014 og 2045. Danmark.

Befolkningens sammensætning. Alder og køn. Befolkningsammensætning. Alder og køn.

2014

2045

Hvad er problemet?

Den demografiske udvikling

'Ældrebyrden'

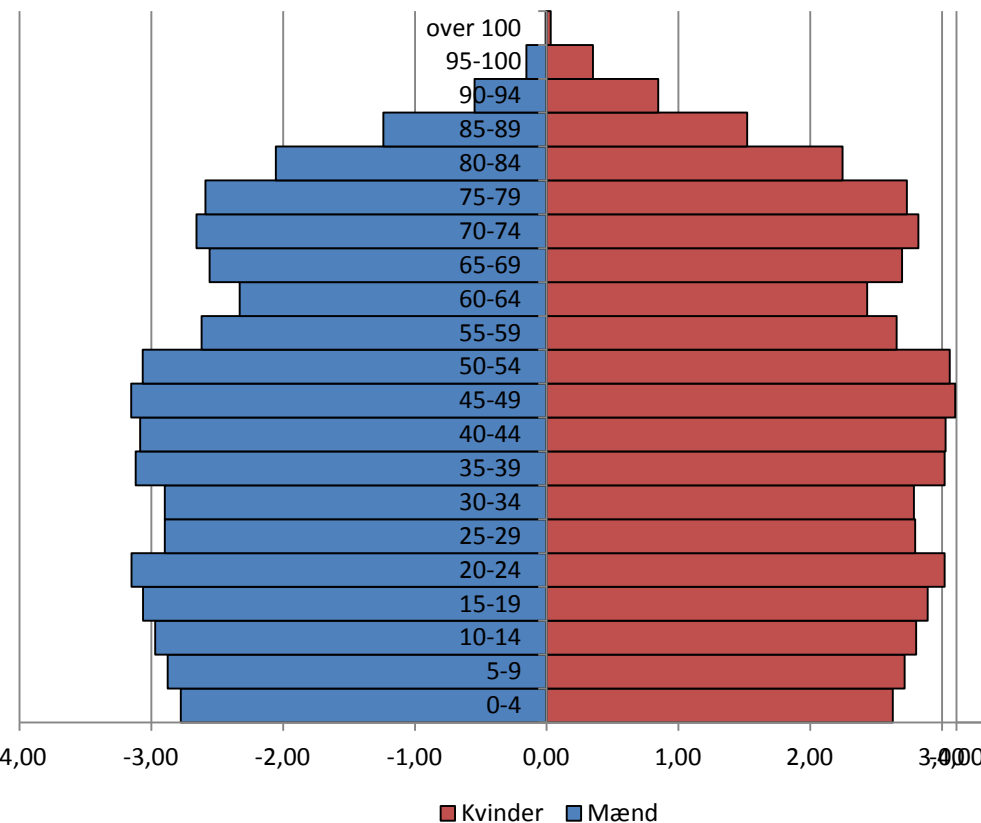
Færre i den arbejdsduelige alder – flere pensionister

Danmark mindre hårdt ramt end resten af EU

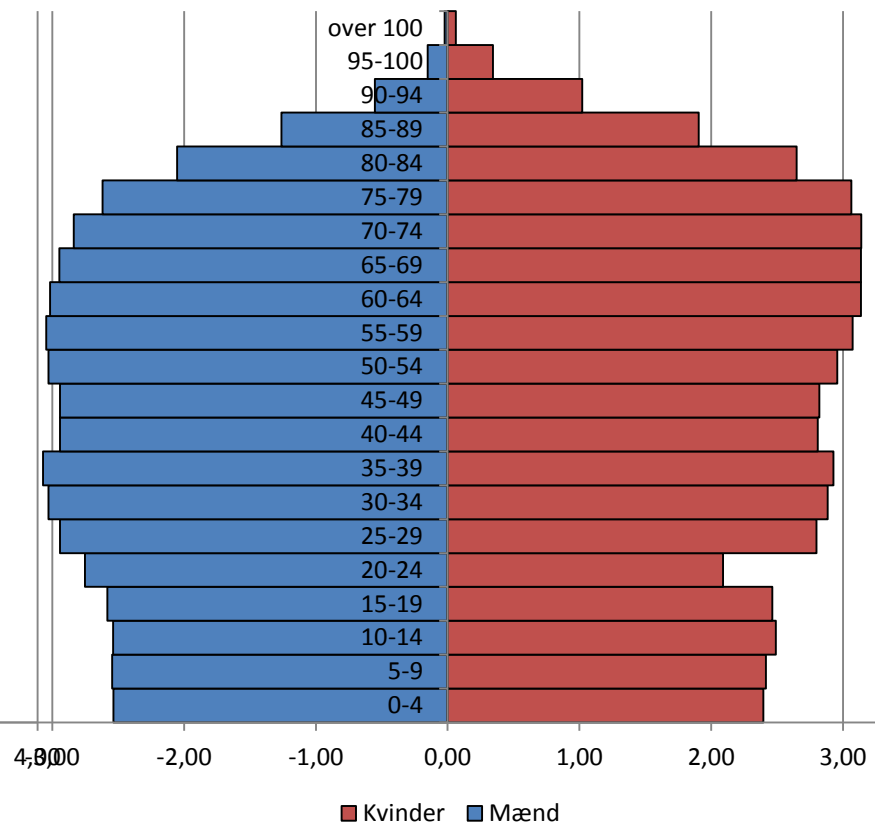
Var der overhovedet et problem i første omgang?

Befolkningens sammensætning på køn og alder. 2045. Danmark vs. EU-28

Befolkningssammensætning. Alder og køn.
2045. Danmark

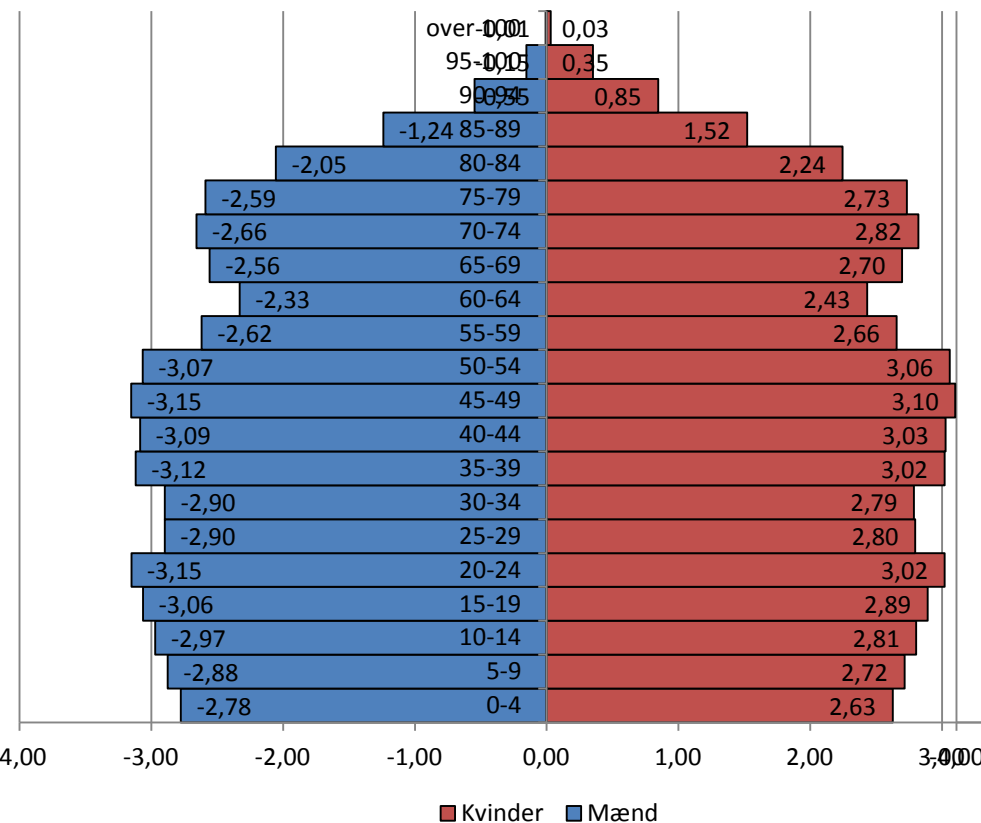

Befolkningssammensætning. Alder og køn.
2045. EU-28

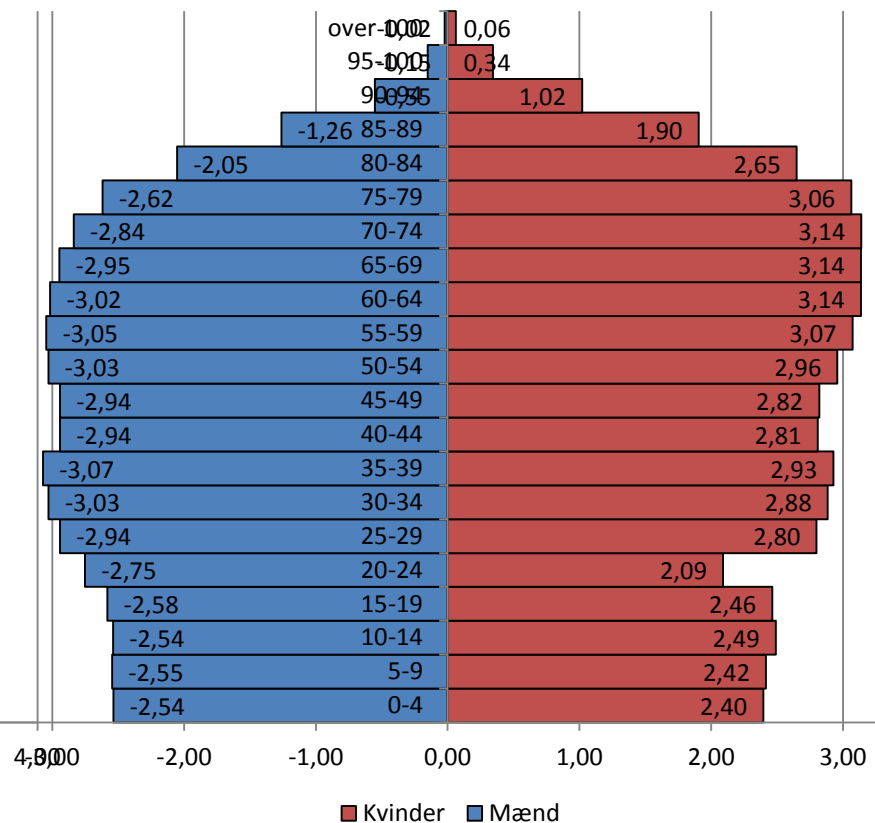

Befolkningens sammensætning på køn og alder. 2045. Danmark vs. EU-28

Befolkningssammensætning. Alder og køn.
2045. Danmark

Befolkningssammensætning. Alder og køn.
2045. EU-28

Hvad er problemet?

Den demografiske udvikling

'Ældrebyrden'

Færre i den arbejdsduelige alder – flere pensionister

Danmark mindre hårdt ramt end resten af EU

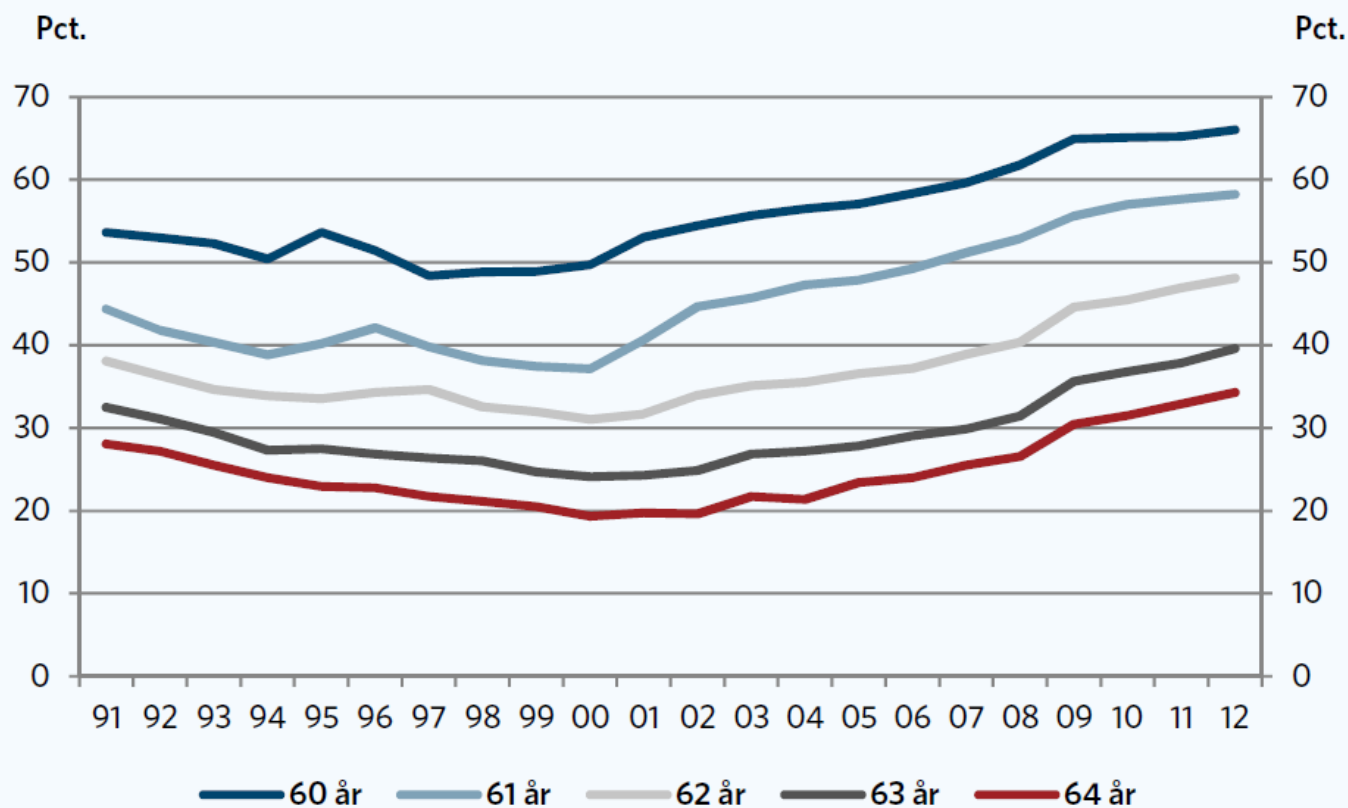
Var der overhovedet et problem i første omgang?

Efterlønsreformen

Har det løst problemet?

Udvikling i erhvervsfrekvensen for 60-64 årige

Figur 2. Udvikling i erhvervsfrekvensen for 60-64-årige

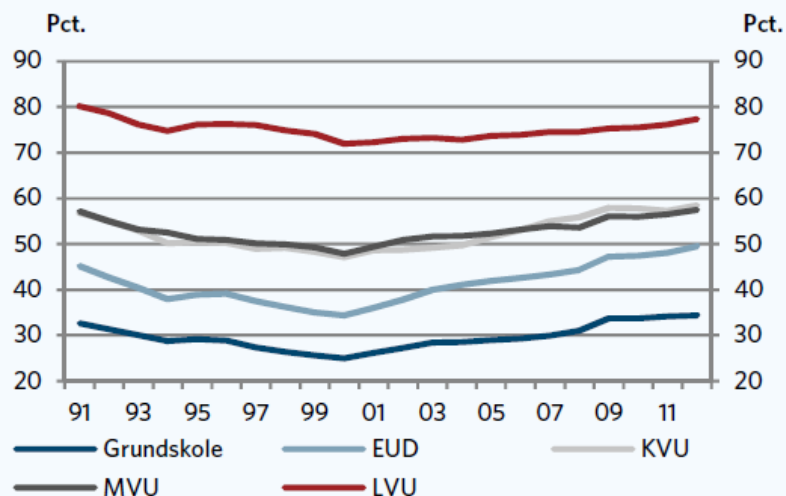

Anm.: Der er databrud fra 2008 til 2009. Alder er opgjort primo året.

Kilde: AE på baggrund af den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, Danmarks Statistik.

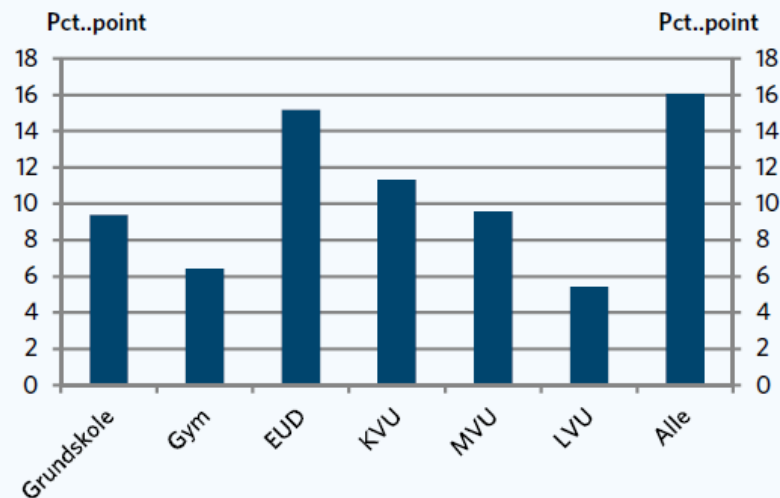
Udvikling i erhvervsfrekvensen for 60-64 årige

Figur 3A. Erhvervsfrekvens for 60-64-årige

Anm.: Der er databrud fra 2008 til 2009. Alder er opgjort primo året.
 Kilde: AE på baggrund af den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, Danmarks Statistik.

Figur 3B. Ændring i erhvervsfrekvens for 60-64-årige, 2000-2012

Anm.: Der er databrud fra 2008 til 2009. Alder er opgjort primo året.
 Kilde: AE på baggrund af den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, Danmarks Statistik.

Hvordan er aldring relateret til arbejdsmiljø?

Flere personer 60+ på arbejdsmarkedet -> hvilke arbejdsmiljøudfordringer kan det give?

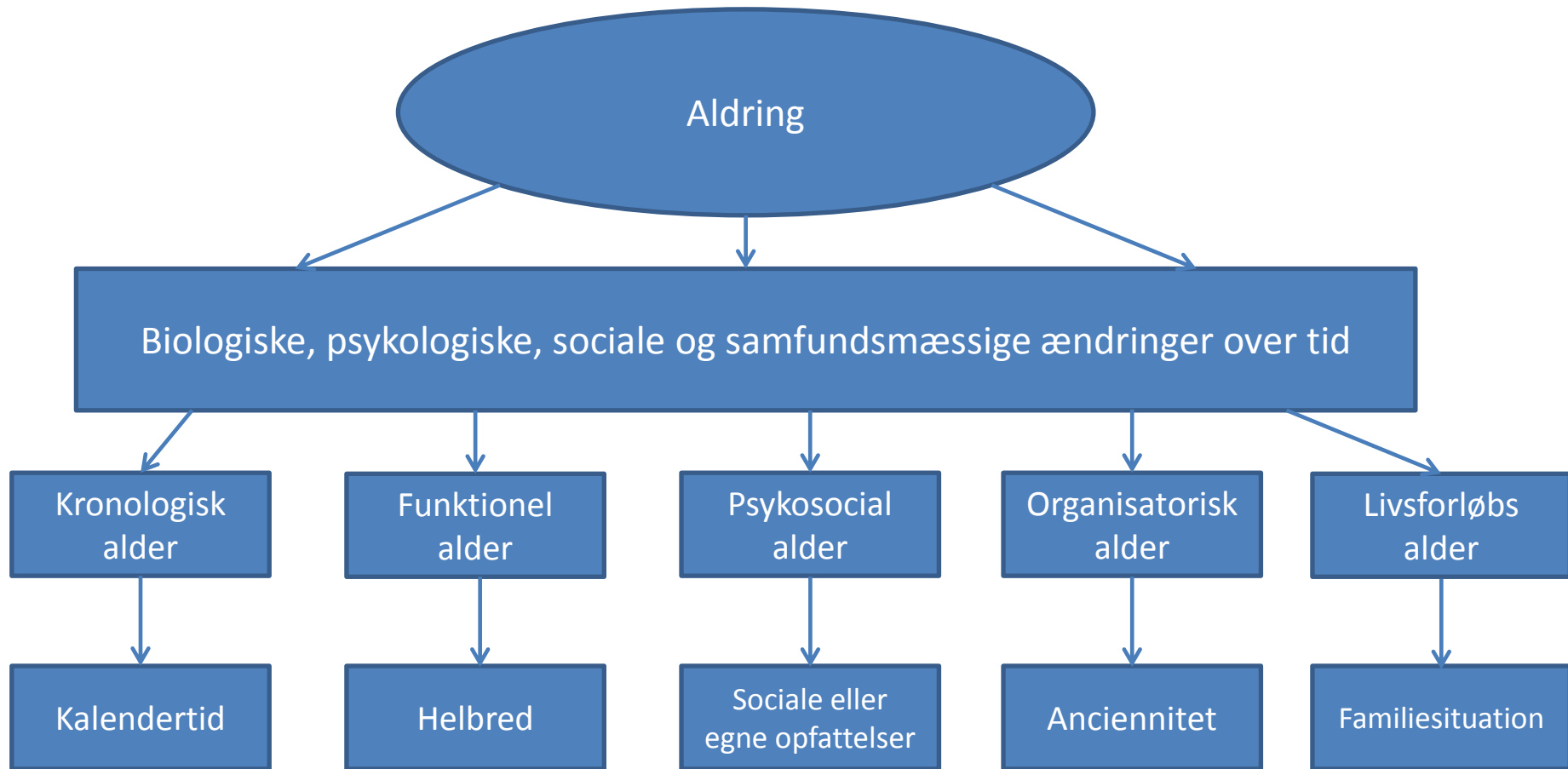
Den aldrende arbejdsstyrke del af **Arbejdstilsynets 2020-plan**

Afhænger af

- **Udviklingen i arbejdsevnen** -> betyder en stigende levealder også en stigende arbejdsevne ved højere alder?
- **Udviklingen på arbejdsmarkedet** -> fortsætter udviklingen mod et arbejdsmarked mere færre industrijob og flere i servicesektoren?

Hvad er aldring overhovedet for noget?

5 dimensioner af aldring

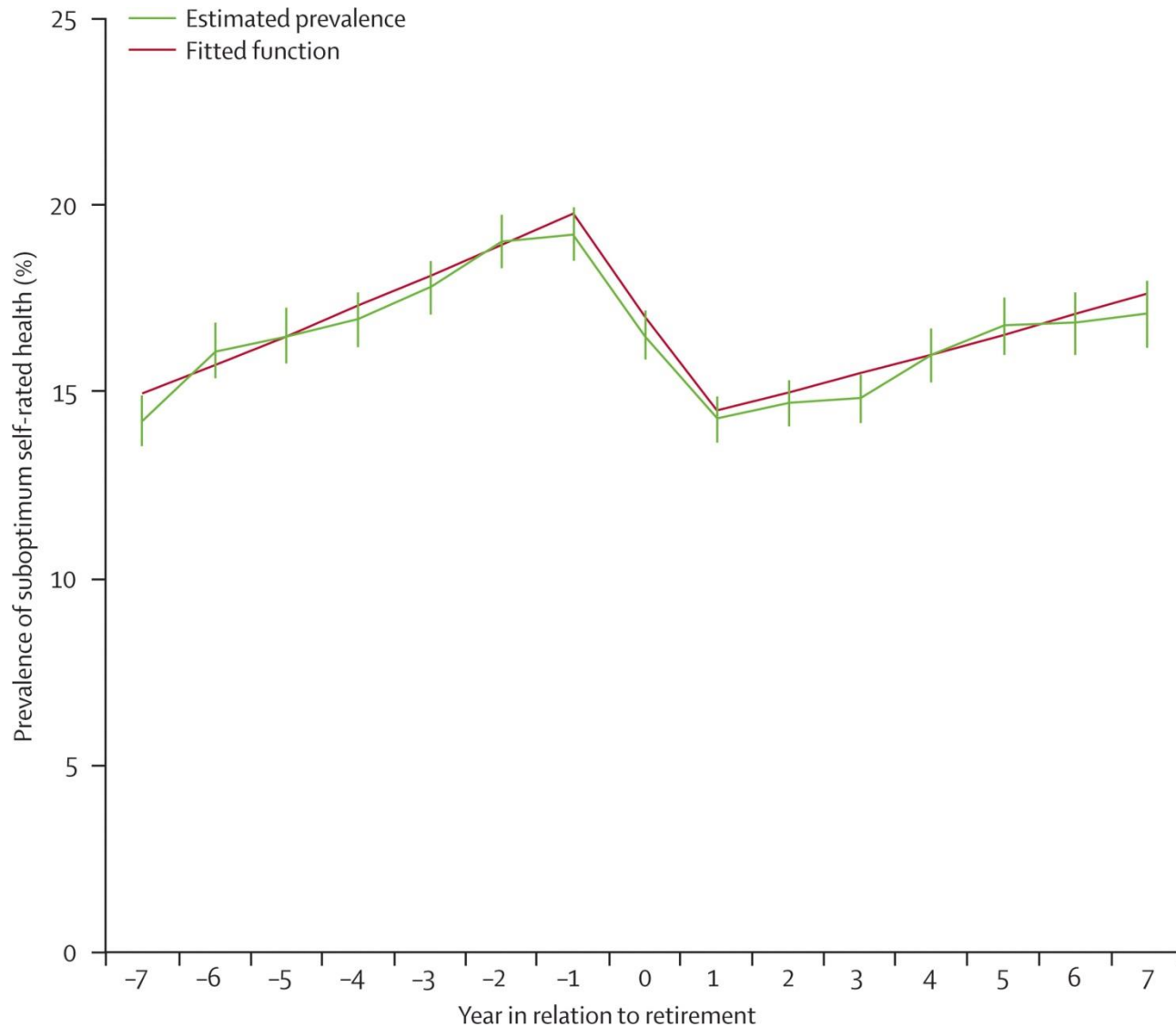

Er pensionering godt for helbredet?

Ja, men det **kommer an på** hvilke aspekter af helbredet man ser på?

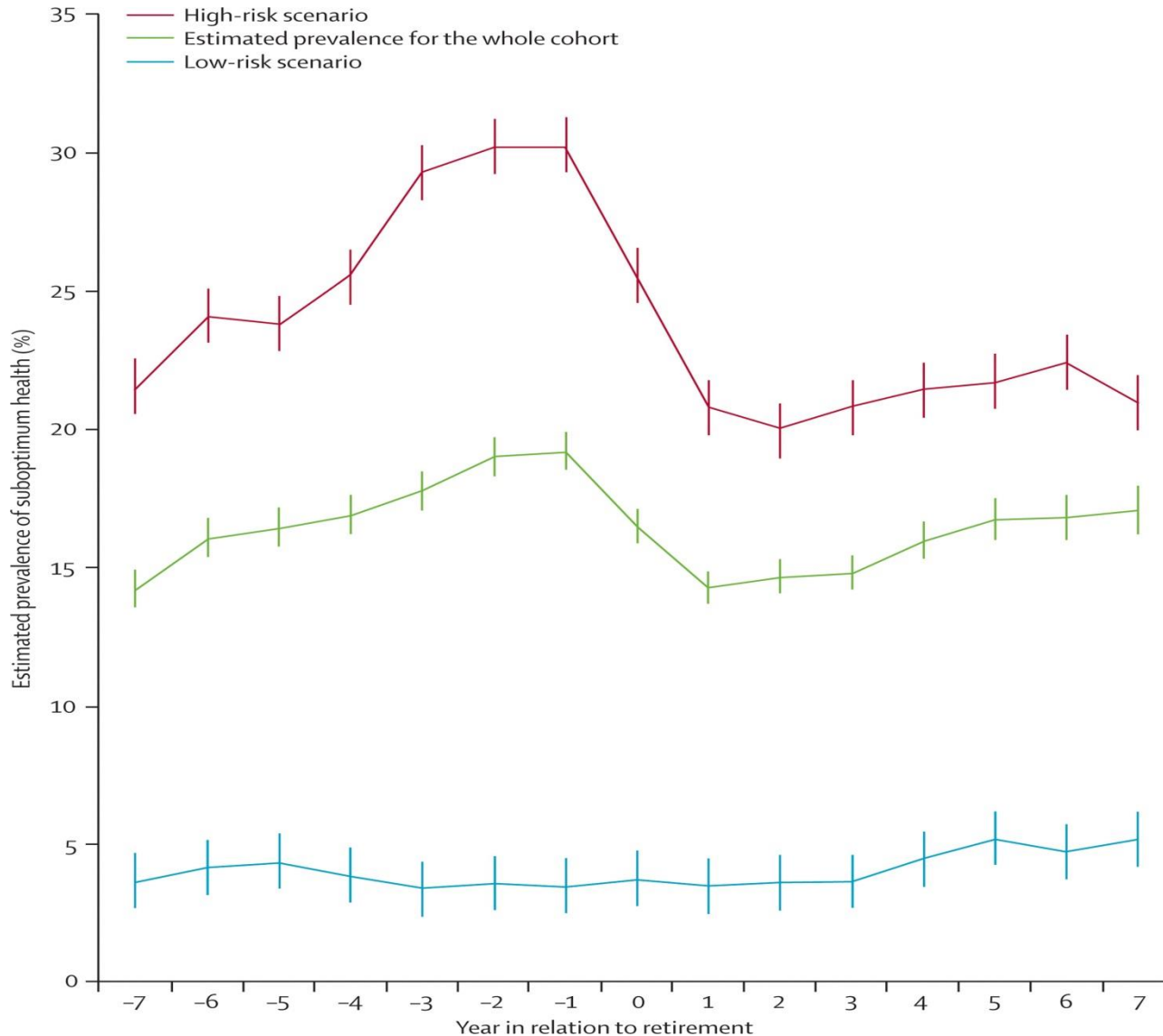
I det franske GAZEL-studie har man fundet, at pensionering har en **positiv effekt på folks selv-vurderede helbred** og deres niveau af træthed

Selv-vurderet helbred Før og efter pensionering

Westerlund et al (2009)
Lancet, Volume 374,
Issue 9705, pp. 1889–1896

Selv-vurderet helbred Før og efter pensionering

Westerlund et al (2009)
Lancet, Volume 374,
Issue 9705, pp. 1889–1896

Er pensionering godt for helbredet?

Ja, men det **kommer an på** hvilke aspekter af helbredet man ser på?

I det franske GAZEL-studie har man fundet, at pensionering har en **positiv effekt på folks selv-vurderede helbred** og deres niveau af træthed

I et nyt dansk studie fandt man, at **de der blev pensioneret havde en forøget risiko for blodprop** (og andre lign. hjerteproblemer)

Risiko for hjertetilfælde

Pensionerede vs. beskæftigede

Table 2. Number of person-years and events. Results of two adjusted proportional hazard models estimating risk of MI among newly retired and retired workers compared with active workers, Denmark, 1992–2009

	Person-years (thousands)	MI No. of events	HR	95% confidence limits	
				Lower limit	Upper limit
Model 1 ^a					
Active workers (Ref)	1637	5609	1	1	1
Newly retired workers	225	758	1.03	0.95	1.11
Retired workers	2301	5800	1.02	0.98	1.06
Model 2 ^b					
Active workers (Ref)	1637	5609	1	1	1
Newly retired workers	225	758	1.08	1.00	1.17
Retired workers	2301	5800	1.11	1.06	1.16
Total	4163	12 167	-	-	-

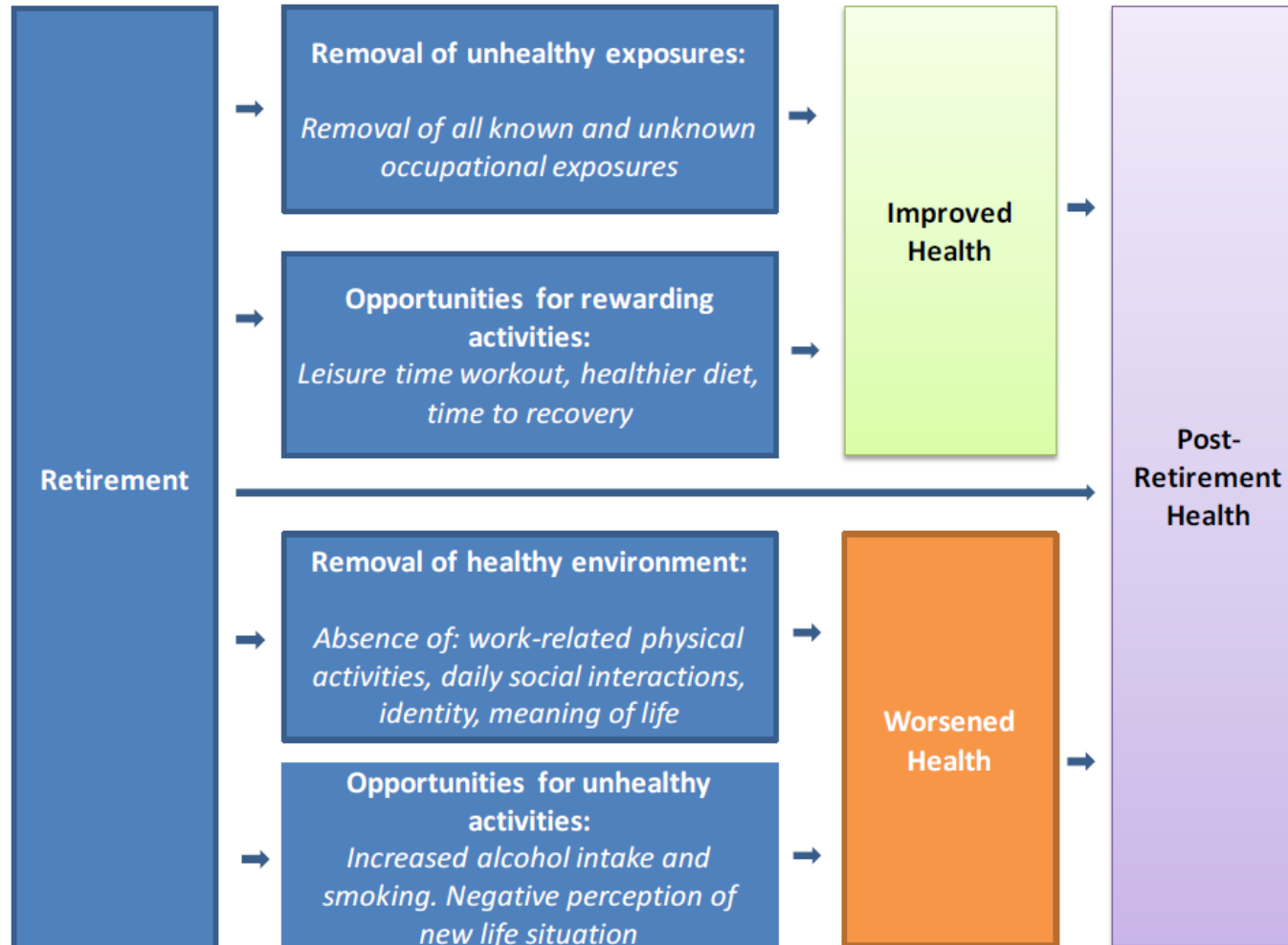
^aAdjusted only for baseline year.

^bAdjusted for baseline year, sex, occupational position, education, income, residential area, cohabitation and being immigrant.

Olesen et al (2014)
*International Journal
of Epidemiology*,
pp. 160-7

Er pensionering godt for helbredet?

Figure 1: Mechanisms by which retirement affects health

Olesen, K (2014) *Is retirement beneficial for mental and cardiovascular health.* København: Bispebjerg Hospital

Tak for opmærksomheden / præsentationen kan
downloades på

<http://personprofil.aau.dk/profil/103392>